

STICHTING

MEENSEL-KIEZEGEM '44

27e Editie
april 2008

BELGIE - BELGIQUE
PB 30038

OMAHA / UTAH / GOLD / SWORD / JUNO / ST
MERE EGLISE / POINTE DU HOC / PEGASUSBRIDGE
/ OVERLORD / EISENHOWER / MONTGOMERY /
BAND OF BROTHERS / 82STE / ROMMEL / VON
RUNDSTEDT / DE GAULLE / KIEFER / JOHN STEELE
/ MAJOR HOWARD / MERVILLE / PONT DES BELGES
/ HONFLEUR / LORD LOVAT / TERENCE OTWAY /
BILL MILLIN / ATLANTIKWALL / CAFE GONDREE

ALS ER NU EEN LICHTJE GAAT BRANDEN OF ALS ALLES DUIDELIJK
IS: ONZE VIERDAAGSE REIS VAN 3 TOT 6 JULI ZAL DIT ALLEMAAL
VERANKEREN IN UW MEMORIE EN EEN ONVERGETELIJKE INDRIUK
NALATEN.

D-DAY -NORMANDIE

U BENT INGESCHREVEN MET EEN VOORSCHOT VAN 150 EURO
(DE VOLLEDIGE REIS KOMT DAN OP 380 EURO IN HALF PENSION
IN EEN KWALITEITSHOTEL TE OUISTREHAM- ENTREES VOOR MU-
SEA NIET INBEGREPEN) OP REKENINGNUMMER 143-8594605-21
MET VERMELDING NORMANDIË.
INLICHTINGEN BIJ OKTAAF DUERINCKX.

ONZE ELFDE HERDENKINGSREIS VAN 21 TOT 24
AUGUSTUS IS OOK BIJNA UITGETEKEND. WIE HIERAAN WIL
DEELNEMEN KAN 100 EURO VOORSCHOT STORTEN OP REKENING
142-4022035-52 MET VERMELDING HERDENKINGSREIS NEU-
ENGAMME 2008. WE HEBBEN AL ENKELE INSCHRIJVINGEN VOOR
HET DUBBELE AANBOD. INLICHTINGEN VOORAL BIJ RENÉ CAUW-
BERGS (016/632460)

Inhoud

<i>Voorwoord</i>	p2
<i>In memoriam</i>	p3
<i>De Eikels</i>	p3
<i>Naklanken</i>	
<i>Vredesweek</i>	p5
<i>Krokuskriebels</i>	p5
<i>Globetrotters</i>	p6
<i>Tentoonstelling</i>	
<i>Korbeek-Dijle</i>	p6
<i>Blumenthal Beklad</i>	p7
<i>Opzoekingswerk</i>	p7

Stichting Meensel-Kiezegem '44

Binkomstraat 56
3391 Meensel-Kiezegem

info@meensel-kiezegem44.be
www.meensel-kiezegem44.be

Afgiftemaanden:
Januari, April, Juli & Oktober
Erkenningsnummer 608508
Afgiftekantoor 3390 Tielt-Winge

Het Franse gezaghebbende blad "Le Monde" is bijwijlen geen doetje. Een studie die onlangs gehouden werd aangaande de huidige maatschappelijke relaties bezorgde haar lezers een verrijkende en opmonterende gedachte met conclusies om over na te denken. Wetenschappers die beroepshalve met mensen in contact komen en menselijke relaties durven analyseren zoals geneesheren, economen, psychologen e.a. zien de moderne samenleving op onmiskenbare wijze in gevaar. Zij concludeerden dat de voornaamste oorzaken te vinden zijn in de hiernavolgende omstandigheden: mensen gaan sneller oordelen en veroordelen en zijn niet bekwaam open en proportioneel eerlijk te denken. De kostbare waarden als wederzijds respect, verantwoordelijkheidszin, solidariteit en dankbaarheid bloeden stilaan dood.

De maatschappij is top en top individualistisch getint. "Mijn persoontje telt. Mijn geluk is van belang. Mijn werk moet mij zekerheden geven. Mijn huis moet het meest herkenbare zijn. Mijn gezin moet volledig beschermd zijn tot in het extreme. Mijn succes... daar draait het om". En ga zo maar door. Worden dat de nieuwe leefregels voor moderne mensen?

Het wij-idee... 't komt van de lange berg zeggen ze in Meensel. Het zijn ongemakkelijke doelstellingen die onze maatschappij gaan tekenen: we gaan moeten leren omgaan met paradoxen en vooral veel inspanningen leveren in onze zoektocht naar de waarheid. Is het dat wat de werking van de Stichting groot maakte met al dat vrijwilligerswerk?

Het is alsof we er momenteel niet genoeg van kunnen krijgen: neem nu het laatste uithangbord: de tentoonstelling naar aanleiding van de Globetrotterswandeling. Een onverhoopt aantal bezoekers met een regen van vragen aan onze vrijwilligers, de gidsen zeg maar, waarvan we het engagement zien toenemen. Hartverwarmend voor de oudere garde. De mannen die moe zijn. Maar die 't nog niet moe zijn. We moeten er alles aan doen om de jongerenwerking te waarderen. Ter plekke vernam ik bij bezoekers lovende woorden over het interactieve programma dat gebruikt wordt door scholen. Idem over de lay-out van de laatste nieuwsbrief die Tom andermaal verzorgde. Een welgekomen variant in de tentoonstellingsruimte was de materiaalopstelling van Maarten. De inspanningen werden met een veelzeggende en bewonderende knipoog bezegeld. Dat bleek uit de ruime belangstelling vanuit een rumoerige zaal. Je kan dit vergelijken met de aanvoer van rode bloedcel-

len in ons verenigingsleven. Het doet deugd van een ander te horen dat ze het sympathiek vinden naar de buitenwereld toe, dat er gemotiveerde jongeren als "de onze", zich inzetten om op hun manier leeftijdgenoten bewust te maken dat geweld, racisme, onverdraagzaamheid en nog tal van andere negatieve samenlevingsvormen aan banden moeten gelegd worden. Kernachtig uitgedrukt zei iemand: "jullie –wellicht bedoelde hij de Stichting- bezitten mogelijkheden om bakens uit te zetten voor een jongerenwerking naar de toekomst toe." Er is andermaal werk op de plank, tenminste wanneer ik het goed begrepen heb.

Trouwens onze film draagt in de beginfase, 10 jaar geleden, dezelfde begeestering: opgedragen aan onze jeugd. "Goe bezig mannen" zou ik zo durven zeggen. Al moet ik wel even langs de kant blijven toekijken. Ik sluit dit "woordje van de voorzitter" af met een opgediepte tekst:

Als we nu eens

Geen oorlog zouden voeren

Geen mensen als dieren zouden opjagen richting vluchtelingenkampen

Geen aanslagen zouden plegen

Niet deelnemen aan wapenwedloop

Geen mensen uitbuiten

Extremisme zouden verbannen

Mensen- op zoek naar een beetje geluk- gastvrijheid zouden bieden in ons land

Zou de wereld er dan niet veel beter uitzien?

Maar misschien kunnen we beter al beginnen met

Geen tweedracht te zaaien

Mensen geen etiket op te kleven

Een vreedstichter, een verzoener te zijn tussen mensen in onze omgeving

Mensen groeikansen geven

Jongeren genuanceerd opvoeden en hen vertellen dat oplossingen niet te vinden zijn

In dwaze slogans van ondemocratische partijen

En een gastvrij medemens te zijn, met veel respect voor hen die niet zoveel kansen gekregen hebben

Wat zou dat wereldschokkend nieuws zijn

Dit zijn de hartelijke wensen voor een gezond, heilvol, gezegend en boeiend jaar 2008 geformuleerd door collega duivenmelker Johan De Langhe uit Oostkamp in functie als Departementshoofd Katholieke Hogeschool Z.W.-Vlaanderen. Als een gepast nakomertje wilde ik U deze wensen van "een stoffasdragend man gewapend met een duivenfluitje" ook overmaken, vooral omdat zijn woorden zo oprecht klinken en passen in het grote project dat we dit jaar helpen verwezenlijken.

Guido Hendrickx

In memoriam

Toen het met Rumold Hendrickx nog heel even goed ging wilde hij persé met zijn echtgenote Augusta Vande Gaer nog mee op Neuengammereis. We schreven 2005 Immers zijn vader Richard Hendrickx(+)(Nr 44740) werd ook als gijzelaar aangehouden en heeft als 47 jarige de deportaties naar Neuengamme, Blumenthal en Schützenhof niet overleefd. We vonden zijn naam terug in het Neuengammearchief onder de rubriek Ausländer overleden op 10.02.1945 te Schützenhof. Met grote zekerheid mogen we dus stellen dat Richard Hendrickx slavenarbeid verricht heeft aan de ons bekende U-bootbunker Farge en de bunker Valentin hebben op Rumold alsdan een enorme indruk nagelaten. In persoonlijke gesprekken heb ik dit mogen ervaren. Vanaf toen ontmoette ik bijwijken een "andere" Rumold.

Wij hebben Rumold zaliger nooit eerder, wat dan ook, horen vertellen over het wedervaren van vaderzaliger en zijn lotgenoten. En toch bleef er die drang naar méér te weten. De reis, voor hem was het meer dan een bedevaart... Het werd een uitzonderlijke belevenis voor hem. Nooit gedacht en verwacht wat de ontsluiting van zijn onwetendheid over de kampen zou betekenen. Maar... eens terug van de ultieme confrontaties op de verschillende locaties van de Duitse kampen, die hij met ons heeft mogen bezoeken, wilde hij niets meer te maken hebben met de afstompende gedachten: we hebben het niet geweten. Bij zijn terugkeer kwam hij tot die enthousiaste gedachte: iedereen zou dit moeten gezien hebben. Hij was dankbaar voor de geboden mogelijkheden. Wij blijven hem erkentelijk voor zijn eerlijke getuigenissen.

Rumold Hendrickx is overleden op 27.01.2008. in de ouderdom van 82 jaar.

De Stichting Meensel-Kiezegem '44 biedt aan de achtbare families Hendrickx en Vande Gaer langs deze weg andermaal haar welgemeende deelneming aan bij dit overlijden.

Guido Hendrickx

de vader van Rumold Hendrickx-zaliger stierf
in Schützenhof
op 10 februari 1945, 47 jaar oud

Danny (2x), Jules (2x), Jef (1x) en
Freddy(3x), alias

de "Eikels" met de fiets naar Neuengamme.

Toen ik in augustus 2000 voor de eerste maal naar Neuengamme fietste kon ik niet vermoeden dit in 2007 al voor de derde maal te doen. Ik had wel aan enkele fietsmakers die graag hadden meegereden beloofd dit later nog eens over te doen samen met hun, maar die eerste keer wilde ik dit traject gans alleen fietsen en vooral beleven. In 2003 loste ik mijn belofte in en samen met Jules Beddegenoots, Danny Cauwbergs en Jef Pittomvils fietste ik dezelfde route naar Neuengamme. Ons vertrek uit Meensel-Kiezegem kon toen rekenen op heel wat belangstelling van sympathisanten en de regionale pers. We waren allen zeer enthousiast over onze tocht, niet zozeer de fysieke prestatie maar het samen fietsen en van gedachten wisselen over het doel van onze tocht en wat het voor ieder van ons betekent wat er in augustus 1944 in Meensel-Kiezegem is gebeurd. Alle vier waren we overtuigd dat dit voor herhaling vatbaar was. We beseften goed dat het moeilijk zou zijn om dit te evenaren maar in 2007 was het dan zover. Tot onze, maar vooral tot zijn grote spijt kon Jef Pittomvils deze keer niet mee. Dus vertrokken Danny, Jules en ik (Freddy) op dinsdag 21 augustus 2007. Onze familie, de vrienden van de Stichting Meensel-Kiezegem 1944 en burge-meester Chris De Saever-Cleuren waren om 7u30 present aan het erekerkhof te Meensel om ons uit te wuiven. Alle drie opgetuigd met rugzak en de zakken vol met allerlei energiegels en -repen en -drankjes vertrokken we met goede moed richting Halen en Peer om in Hamont een

eerste noodgedwongen tussenstop te maken. Een spaak in het achterwiel van Danny had het begeven onder het extra rugzakgewicht. Een bereidwillige fietsenmaker hielp ons weer op pad. Op de markt van Hamont dronken we nog een koffie voor we de Nederlandse grens overstaken in Budel. Langs de voortreffelijke Nederlandse fietspaden kwamen we in Boxmeer en wat verder over de Duitse grens in het Reichswald. Bij het naderen van Kleve moesten we onder de bomen gaan schuilen voor een fikse regenbui, maar vermits de regen niet overging reden we toch door. In Kleve gingen de hemelsluizen pas echt open en wachtten we enkele malen in een bushokje op een beetje minder regen. Vier jaar geleden hadden we hier nog gezellig op een terrasje in de zon kunnen rusten voor de laatste dertig kilometers aan te vangen. Tot eenieders grote verbazing beschikte ik terug over goede benen om de laatste hindernis van de dag, de brug over de Rijn in Emmerich, te nemen. Om klokslag zes uur en met 185 km op de teller stopten we aan hotel De Dolle Graaf in 's Heerenberg. De vriendelijke waard stond ons op te wachten. Na een deugddoende verwarmende douche vulden we in het cafe van het hotel onze leeggereden vochtreserves aan en gingen dan in het anders gezellige maar nu druilerige stadje eten. Terug in het hotel overliepen we de voorbije dag nog eens om dan tijdig tussen de lakens te kruipen want "morgen" wachtte ons een zware dag en de weersvoorspellingen waren niet al te schitterend.

Dag twee: woensdag 22-08-2007.

Een stevig Hollands ontbijt, nog wat aanmoedigingen van de herbergier en met een forse tegenwind ging het richting Winterswijk, Vreden en Ahaus. Gelukkig voor Jules en mij had Danny 's morgens waarschijnlijk de gepaste energie-gels of ...? genomen zodat wij de eerste vijftig kilometers bijna niet in de wind moesten rijden. Na de middag werd het weer wat rustiger en warmer want in Rheine konden we op een terrasje de noodzakelijke pasta's eten. Met 158 km in de benen waren we alle drie tevreden in Merzen op Feriënhof Frohne te kunnen afstappen. Dit ferienhof is een grote boerderij die gedeeltelijk is omgebouwd voor plattelandstoerisme voor families en scholen. De boerin-manager zorgt steeds voor vriendelijke verwelkoming met een lokale kruidenlikeur. 's Avonds zijn we gaan eten in Am

Bahnhof, een restaurant dat ingericht is als een treinstation waar de bestellingen en bediening gebeuren met miniatuurtreintjes. Door de gebruikelijke dagbespreking was de maaltijd wat uitgelopen en verliep de terugweg naar de boerderij met hindernissen. Dit was vooral te wijten aan gebrek aan fiets- en straatverlichting. De nachtrust was dus iets korter maar krachtig. Niettegenstaande waren wij het eerst van al de gasten aan het ontbijt en na een hartelijk "Auf Wiedersehn" van de bazin trokken we op weg naar Bremen. Op dag drie was de zomer eindelijk terug. Langs rustige landwegen ging het naar Alfhausen en Wittenberg om dan in Damme even te rusten. Het buitenrijden van dit stadje richting Diepholz loopt over een stevige helling die als Dammer-Schweiz bekend staat. Bij de twee vorige tochten reden we vanaf Cornau naar Rotenburg en het is langs dit traject dat in 2003 de "Eikels" geboren werden. Zoals iedere avond overliepen we ook toen de voorbije rit en zegde ik zo terloops: "het was vandaag aangenaam fietsen, vooral langs dat bos toen ik aan zo 'n 35 à 36 km/uur aan de leiding reed en de eikels achter mij hoorde kraken, dat klonk als muziek in mijn oren." Ik had dit zonder bijbedoelingen gezegd maar Jef Pittomvils reageerde onmiddellijk: "Horen jullie dat mannen, wij zijn die eikels die kraakten". Sinds die dag zijn wij de vier "eikels". Vermits we nu in Bremen aansluiting maakten met de busreizigers moesten we van Cornau naar Bremen. Om in het Golden Tulip hotel te geraken had ik de wegbeschrijving met bijhorend stratenplan uitgeprint, maar door de regen van de eerste dag waren de prints uitgelopen en niet meer duidelijk leesbaar. Dus werd het zoeken en vragen om via de drukke ringweg en een industriezone van Bremen het afspraakpunt te vinden. Ondanks deze problemen hadden we na 140 km fietsen en zoeken nog tijd om aan het hotel bij een verdiende pint te wachten op de bus. Bij het vertrek van de laatste rit op vrijdag 24 augustus werden we door de busreizigers uitgewuifd. Amper 10 km verder stonden we al te voet met een lekke band voor Danny. Door een beetje overhaaste herstelling konden we het een paar kilometers verder nog eens overdoen. In Rotenburg loopt ons traject langs een fietspad naast een spoorweg die ongetwijfeld op het tracé ligt waarlangs de deportaties naar Neuengamme verliepen. In Buchholz was de laatste stopplaats voor we voor we geleidelijk

naar de vallei van de Elbe afzakten langs Stelle en Fliegenberg om in Hoopte de overzetboot te nemen. Van de rechteroever van de Elbe tot aan de spoorwegwagon in het kamp is nog tien minuten fietsen. Aankomen in Neuengamme, de crematoriumplaats bezoeken, kennismaken met de opengestelde appèlplaats en aansluitende suggestieve steenpuinbakken voor de plaats van de barakken is aangrijpend. Maar voor ons is steeds het meest emotionele moment van de vierdaagse tocht de confrontatie met ONS beeld, "De Wanhoop van Meensel-Kiezegem", daarvoor zijn we vier dagen onderweg. Wat je dan voelt kan ik niet onder woorden brengen. Zeer voldaan konden we de laatste tien km aanvangen naar Bergedorf. Telefonisch contact met de bus meldde ons dat we in de buurt van het hotel op een bank nog even de tijd hadden om terug te blikken op onze 600 km lange fietstocht naar Neuengamme. Een onderneming zoals naar Neuengamme fietsen doe je niet voor de fysieke prestatie of als toeristische uitstap. Ons doel was en is de gebeurtenissen van augustus 1944 in Meensel-Kiezegem te blijven herdenken omdat het meer dan ooit belangrijk is dat we blijven weten waartoe extremisme, onverdraagzaamheid en hoogmoed kunnen leiden. Op de herdenkingszuil in Neuengamme staat geschreven: EUER LEIDEN, EUER KAMPF UND EUER TOD SOLLEN NICHT VERGEBENS SEIN. Als onze fietstochten met de belangstelling die ze kregen hiertoe een steentje hebben bijgedragen is ons opzet geslaagd.

Freddy Duerinckx en nog drie eikels.

De drie eikels, vergezeld van Burgemeester Chris Desaeuer-Cleuren en Voorzitter Guido Hendrickx bij hun vertrek in

Naklanken van uit Diest naar aanleiding van de jaarlijkse "Vredesweek" met de Stichting Meensel-Kiezegem'44 en Ina Stabergh en defilm "Meensel-Kiezegem'44" in het Atheneum, met dank aan leraar Juliaan Lauwers

Hallo Oktaaf, de leerlingen hebben enkele oneliners geschreven, die je eventueel op één of andere manier in je gastenboek kan opnemen. Zoals je zelf zal kunnen vaststellen, reageren de leerlingen erg enthousiast op wat ze meekregen! Overigens waren ook de bezoeken aan de Dossinkazerne in Mechelen en het fort in Breendonk erg meegevallen - binnen de context gezien natuurlijk! Ook Hanne (nieuwe lerares: nvdr) was in de wolken. Volgend jaar doen we het beslist over, vooral wanneer we alweer op jullie medewerking kunnen rekenen.

De oneliners:

"Sterk en aangrijpend" (Eric van Vliet)

"Hoe gruwelijk het ook was, het museum komt ons toch van pas!" (Bastijn Vos)

"De gebeurtenissen van toen zijn té erg om in de doofpot te stoppen. Dit mag zeker niet opnieuw gebeuren!" (Stefanie Degens)

"Een eerlijke en interessante kijk op de verschrikkelijke gebeurtenissen."

(Liesbeth Merckx)

Krokuskriebels op 5, 6 en 7 februari

Voor dit evenement was er zowel bij de "buren" in Horst en Aarschot minder opkomst was. In Huize Hageland voor het Vredesmuseum en het Heemkundig Museum was de belangstelling ook niet groot. In zoverre dat we ons afvragen of het wel interessant is of we nog deelnemen een volgende keer. Hierover schrijft onze voorzitter aan toeristisch ambtenaar Ann Verreck van Tielt-Winge:

Fijn dat u evalueert, ook wat burenen ondervonden hebben over de neerwaartse trend. Ik stel vast: overal verminderde aantallen. Op dat ogenblik stappen wij in het project... 't Kan niet dat je dan al succes hebt. Er is de wet van vraag en aanbod. Marktwaaarde hangt af van de actualiteit. Vandaar dat vergelijken moeilijk is. Wat betreft onze burenen: Horst is een begrip waaraan al jaren aan gesleurd wordt. De boeken van de Rode Ridder, de verhalen van Willy Vanderveen... De heldenverhalen zijn van alle tijden. Zij

hebben het niet moeilijk om een opflakkerende aanwezigheid te boeken. Wat betreft Aarschot: heb jij ook ROB-TV reportage gezien? Een verschrikkelijk mager beestje wat ze hebben laten zien. in totaal vier kinderen in beeld. En het getoonde materiaal aldaar: Robert heeft beter en interessanter. Persoonlijk had ik het ook anders gewild. Niet vergetende de massale vlucht naar de ski-oorden. (5 extra vluchten met brokkenmakers) Wat betreft "onze" jeugd: zij kennen de zaak en gaan elders op zoek. Onze scholen kwamen reeds op bezoek. Wat betreft onze reclame: via de gemeentelijke organen, kan niet beter. In onze afdeling via het jaarprogramma medege-deeld. Wat wil je nog meer doen? Ik zou zeggen: proficiat Ann voor uw werk. Je bent "in beeld geweest" en met u alle medewerkers. Velen hebben het niet gezien omdat er een massale toeloop was aan zee "Om een emmertje water te halen..." Persoonlijk begin ik meer en meer te vrezen voor de zomerplanning rondom Huize Hageland. Een zaak is zeker: dan zal het zomer zijn. En daar wil ik dan van genieten. Ondertussen op zoek naar een toverhoed waarvan de mensen zeggen: WAAUUUW!!! als er iets uit komt.

Met mijn beste groeten.
Guido Hendrickx

Zeker noteren: Op de derde zondag van mei (18), juli (20) en september (21) staan we in voor de uitbating van het cafetaria "Het Karhuis" in "Huize Hageland" tijdens de zomerse programmering. Later meer hierover.

Toppers met de Globetrotters op 10 februari 2008.

Van in de vroege morgen liep het al storm. Niet alleen de weergoden waren hier de oorzaak van, maar ook het geweldige aanbod van landschappen en panorama's. De wandeling liep deze maal langs vooral Meensel-Kiezegemse velden. Alhoewel de streek in de lente vooral bloeiend en lieflijk is, waren op deze zonnige februaridag de meeste wandelfanaten enthousiast over het prachtige glooiende landschap van het Hageland. Soms denk ik dat we zelf niet beseffen in welke sublieme streek wij wonen. Wanneer dan

mensen van o.a. Diest, Overijse, Leuven, Stabroek, Lovendegem, Dendermonde, e.v.a. ons met de neus op deze feiten wrijven, beginnen we er uiteindelijk zelf van overtuigd te geraken dat het Aards Paradijs ergens in Meensel-Kiezegem moet gelegen hebben. We zouden ons dat liefst zo herinneren. Doch de wrede gebeurtenissen van de oorlog doen ons (te) dikwijls aan iets anders denken. En dit onthouden is noodzakelijk. Daarom zijn we de Hagelandse Globetrotters dankbaar dat we jaarlijks onze tentoonstelling kunnen opstellen op hun "Hartje Hageland wandeling". We zorgden weer voor vernieuwing. Onze supervisor-expositie Rudi Peeters zorgde ervoor dat zowel de jonge Maarten Callaerts, zijn vader Eric en ook Patrick Aerts hun dikke steen bijdroegen tot het welslagen van de tentoonstelling. Ook waren zij de hele dag in touw om deskundige uitleg te geven (en hier was soms Engels en Frans geen bezwaar). Zoals steeds was er ook de in de puntjes verzorgde opstelling van de foto's en documenten van Marc Cauwbergs (11, 12, 13 april in Korbeek-Dijle voor degene die het in St-Joris-Winge gemist hebben). De hele dag draaiden wij ook de film "Meensel-Kiezegem'44" en steeds zaten er diverse rustende wandelaars deze prent te bekijken en waren er heelwat die zich, daar ze geen tijd hadden alles te bekijken, de dvd aanschafden.

De Hagelandse Globetrotters telden bij de 3000 wandelaars. Hiervan kregen we zeker een derde over de vloer en 1000 bezoekers is voor een ééndaagse tentoonstelling een massa. Dus Globetrotters, de Stichting Meensel-Kiezegem '44 houdt er zeker aan deze sympathieke samenwerking verder te zetten. Tot in 2009 dus.

Tentoonstelling "Meensel-Kiezegem augustus 1944". Korbeek-Dijle op vrijdag 11, zaterdag 12 & zondag 13 april

Bericht van de inrichters

Meensel-Kiezegem is een kleine gemeente op een 20-tal kilometer van Leuven. Tot midden 1944 had Meensel-Kiezegem niet veel te lijden van de tweede wereldoorlog. Wel hing er sinds de landing in Normandië meer spanning in de lucht. Eind juli 1944 werd een lid van de zwarte brigades er neergeschoten. De reactie hierop was buiten verhouding.

Op 1 augustus hielden gemaskerden en geüniformeerden een eerste razzia: drie mannen

werden neergeschoten. Vier vrouwen, tien mannen, een meisje en een jongetje werden opgepakt. Waar de razzia van 1 augustus op kleine schaal verliep was de volgende van 11 augustus strategisch voorbereid. Met vele vrachtwagens, Duitsers en collaborateurs werd het dorp omsingeld. Een hoeve werd in brand gestoken omdat men vermoedde dat er een Canadese piloot verstopt zat. De boer kwam om in de vlammen. Heel wat inwoners werden als gijzelaar opgepakt. Juist voor de bevrijding van de streek werden de meesten naar het concentratiekamp van Neuengamme gevoerd. Van het totaal van 95 gijzelaars zijn er slechts 28 levend weergekeerd. Van wie naar Neuengamme gevoerd werd, hebben het er slechts vijf overleefd.

Dit kleine dorp heeft een zware tol moeten betalen zonder aanwijsbare reden. Daardoor wordt het ook vernoemd, samen met Oradour en Lidice, als één van zwaarst getroffen gemeenschappen uit de tweede wereldoorlog.

Om deze gebeurtenissen niet te vergeten is te Tielt-Winge een permanente tentoonstelling ingericht. Het reizend gedeelte van deze tentoonstelling komt naar ons-. Deze tentoonstelling illustreert de oorlogsjaren in België, vanaf de inval op 10 mei tot en met de bevrijding. Ze heeft uiteraard ook speciale aandacht voor de dramatische gebeurtenissen in de deelgemeente Meensel-Kiezegem. Aan de hand van foto's en ander materiaal geeft de tentoonstelling een beschrijving van het leven in België in de oorlogsjaren, en een beschrijving over het leven in de kampen. Er is een klein luik toegevoegd over Korbeek-Dijle tijdens de tweede wereldoorlog.

Tentoonstelling Meensel-Kiezegem 1944

Ter Dijle; Nijvelsebaan 154, Korbeek-Dijle
Vrijdag 11 april van 10 tot 18 uur (eventueel ook voor scholen)

Zaterdag 12 april van 14 tot 20 uur met extra filmvoorstelling van de gebeurtenissen in Meensel-Kiezegem.

Zondag 13 april van 10 tot 18 uur

Georganiseerd door Landelijke Gilde Korbeek-Dijle.

Monument in Blumenthal beklad.

Volgend bericht werd ons vanuit Bremen toegestuurd. Het betreft een bericht van Raymond Gaebelein aan de bevoegde instanties te Bremen:

Vorige week werd ook het herdenkingsoord door de Nazis bezoedeld met vuiligheid. Onafhankelijk hiervan is ook het welig tierende gras en onkruid op die plaats een schandaal. We hebben daarover al meermaals gesproken. Waarschijnlijk moet het tot er een gezamenlijk probleem van gemaakt worden en aangetoond dat het om een herdenkingsplaats gaat. Mogelijk zal dan kunnen samengewerkt worden. Vroeger viel dat onder de bevoegdheid van de cultuurdiensten. Ik heb nog steeds het gedacht, dat ook in Blumenthal een herdenkingsplaat van de negen burgers uit de gemeente Meensel-Kiezegem, die in 1944/45 in het buitencommando Blumenthal zijn omgekomen, moet geplaatst worden. Op 9 mei heb ik, aansluitend aansluitend aan de Vredesherdenkingswacht in het Burgerhuis, twee films te vertonen, die wat achtergrond hiervoor zullen bijbrengen. Ik voeg hier de tekst bij van de herdenkingsplaat, die we in 2005 in samenspraak met de Stichting Meensel-Kiezegem'44 aan Schützenhof te Gröpelingen hebben ingehuldigd.

Opzoekingswerk van de "Stichting Meensel-Kiezegem'44"

Wij blijven maar zoeken en ontdekken. Dat gaat soms moeizaam en traag, maaer dan is het zoveel aangenamer als we dan resultaten hebben. We vermelden hier nog enkele van onze bevindingen.

De familie Goethuys (Aline, Lea, Alfons Trompet en Frans Claes) bezochten het kerkhof in Jammertal waar vader Godefridus als enige dorpsgenoot begraven werd. Hij is de enige van bij ons die een individueel graf heeft. Geholpen door Elke Zacharias, maakte deze hen erop attent dat er een Belg bekend was die het SS-arbeitslager "Watenstedt 1" overleefd heeft. Ze vonden zo Walter Riga in Alfaz (Spanje). Deze schreef een brief naar de Meenselse familie en schreef een verslag over het leven in dat kamp. Het verhaal zal dan ook ongeveer het verhaal geweest zijn van dorpsgenoot Godefridus Goethuys. Aline en Lea Goethuys bezorgden ons deze gegevens en de toelating deze te publiceren.

Walter Riga
Cami Volador dels Corbs, 21
E-03580 Alfaz del Pi
Espana

Alfaz, 29 sept '07

Mevrouw,

Gelieve mij te verontschuldigen voor dit late antwoord op uw brief van 6 september. De post naar Spanje is zeer traag en ik ben zojuist terug van een reis naar het buitenland. Tot mijn spijt moet ik u melden dat ik geen persoonlijke herinneringen heb aan uw vader Godefridus Goethuys, alhoewel mij de naam bekend voorkomt. Ik denk dat er ongeveer 50 belgen in Watenstedt waren. Om u een gedacht te geven over het leven in dat kamp voeg ik hierbij een beschrijving van mijn verblijf aldaar. Uw vader is gestorven drie dagen voor de ontruiming van het lager.

Met vriendelijke groeten,
W.Riga

IN HET SS-ARBEITSLAGER "WATENSTEDT 1", EEN KOMMANDO VAN KZ-NEUENGNAMME.

Aankomst in het Lager

Op 27 mei 1944 marcheert het eerste transport uit Neuengamme het kamp binnen. Het is een klein "lager" en bestaat uit drie delen, aan een zijde het vrouwenlager, aan de andere kant het mannenlager en in het midden het SS-bewakersverblijf. Het heeft een groene omgeving maar op een kilometer afstand zien

we een enorm staalbedrijf, de Herman Göring Werke. Het mannenlager bestaat uit een tiental barakken en is omgeven door prikkeldraad die elektrisch onder hoogspanning staat, en meerdere wachttorens. Deze barakken, "Blocks" genaamd zijn over de lengte in twee verdeeld met aan een kant stapelbedden en daartegenover lange tafels met krukjes.

De totale bezetting van het kamp bedraagt ongeveer 800 vrouwen en 2700 mannen. Meestal Russen, Polen en Fransen, in mindere mate Spanjaarden, Grieken en Joegoslaven, weinig Nederlanders en Belgen, en slechts twee Engelsen. Duitse strafrecht-gevangenen, de zogenaamde "Kapo's", zorgen voor een brutale ordedienst; ze zijn ook barak- en kampoverste ("Block" en "Lageralteste"). De weinige Duitse politieke gevangenen zijn veel zachter in omgang en helpen ons indien mogelijk. De SS-bewakers komen zelden in het kamp. Als kleding hebben we een hemd en onderbroek, een gestreepte jas, broek en muts, voetlappen en schoenen in stof met houten zolen. Op de jas is een rode driehoek met de letter "B" en het inschrijvingsnummer genaaid.

De dagelijkse voeding bestaat uit een liter soep op basis van kool en rapen, plus-minus 250 gr. zwart brood, 20 gr margarine of wordst, soms een beetje konfituur, een beker Ersatz-koffie. Onder elkaar maken we ons verstaanbaar via een mengeling van woorden uit verschillende talen die echter niet altijd de oorspronkelijke betekenis hebben. Bijvoorbeeld "Comme ci, comme ça" beduidt "stelen van een vriend"; "organiseren" is "stelen van de SS"; "papiroeska" is "sigarettepeuk".

We worden op de appelplaats verzameld en langdurig nageteld, daarna verdeeld over de verschillende barakken.

Slavenarbeid

De volgende morgen om 5 uur gewekt en om 6 uur starten we ons werk in de staalfabriek. Bij het opengaan van de ingangspoort is het alsof we in de hel belanden. Allerlei machines die een oorverdovend lawaai maken, rook en vuur, geschreeuw van de kapo's en de SS, gespierde Oekraïense vrije arbeiders in volle actie.

Ik word aangewezen om, met een vijftal anderen, de granaatpers en oven te bedienen. De oven is een langwerpige kast van ongeveer zes meter met op manshoogte een schuin aflopende gleuf. Deze is gevuld met buizen van 70 cm lang,

15 cm diameter en plus-minus 20 kg. zwaar, die er met de helft insteken. Als de onderste er met een tang wordt uitgetrokken rollen de andere een plaatsje lager. Gedurende de tijd dat de buizen zich van boven naar onder in de gleuf verplaatsen zijn ze voor de helft witgloeiend verhit. Ze worden dan in de pers gezet waar de punt eraan gedrukt wordt. Na een tijdje toekijken moeten we de taak van onze voorgangers, vrije arbeiders, overnemen en met een langere arbeidstijd van 12 uur per dag.

Ik bedien de pers door een hefboom op en neer te bewegen. Dat is niet te moeilijk, doch de matrijs wordt gesmeerd met een vuile, bruine olie en telkens er een granaat uitkomt ontvang ik een zwarte rookwolk in mijn gezicht.

's Avonds, terug in het kamp, gaan we allen naar de wasruimte waar ik tracht de vetlaag van mijn aangezicht te verwijderen bij middel van zand of een ruige ersatzzeep.

Ik wordt dan ook telkens terug gejaagd, met een stokslag van een kapo, daar ik de ogen en oren nooit schoon krijg.

Na enkele dagen zijn mijn ogen volledig ontstoken. Ik zie slechts de witte gloed van de granaten als deze in de matrijs worden gestoken. Het is dan ook gebeurd dat ik de hefboom omlaag druk voordat de granaat goed op de voorziene plaats ligt. Deze plooit scheef en pers maakt een groot kabaal.

Een SS-bewaker heeft het gezien en komt woedend op mij af. Hij roept: "Sabotage!" en dat de straf daarvoor ophanging is. Een geweldige vuistslag breekt een tand af en ik beland op de grond. Hij haalt de groepskapo erbij en stuurt me met hem naar de W.C's.

Daar aangekomen vraagt deze uitleg en raadt mij aan een uurtje te blijven rusten. Hij zal tegen de SS zeggen dat hij me K.O. geslagen heeft.

Bij mijn terugkeer mag ik niet meer de pers bedienen maar moet de oven vullen met granaten. Deze worden aangevoerd langs een rolband op kniehoogte en moeten op schouderhoogte in de gleuf gestoken worden. Als ze er aan de lage zijde zijn uitgetrokken vul ik ze aan de hoge kant weer bij.

Het tempo is echter zeer hoog en als ik, door vermoeidheid, het opvullen niet kan bijhouden dan komt de gleuf vrij en verbranden de uitslaande vlammen mijn haar en huid. Af en toe is er een korte pauze omdat de temperatuur niet hoog genoeg is, zo kan ik snel een beetje water drinken aan een dichtbijgelegen kraantje.

Na een tiental dagen ben ik zo erg vermagerd dat mijn vriend Pol, die met een tweede transport aangekomen was, mij niet meer herkent. Onze moraal is ver onder nul, daar we hier oorlogsmateriaal moeten vervaardigen dat tegen onze eigen mensen zal gebruikt worden. We trachten dan ook zo langzaam mogelijk te werken, maar worden voortdurend aangedreven door de kapo's en de SS om het arbeidstempo te versnellen. Er wordt moeizaam verder gesukkeld tot, op zekere dag, een granaat van de rolband valt en een diepe wonde aan mijn rechtersvoet veroorzaakt.

s' Avonds brengt de kampdokter, een Pools politiek gevangene, een papierverband aan en stuurt mij terug naar de barak. De volgende morgen is mijn voet echter zo erg gezwollen dat ik niet meer in mijn schoeisel geraak.

In het revier

Ik keer terug naar de dokter en word opgenomen in het "Revier", de ziekenbarak. Als ik gewogen word, blijkt dat ik nog 44 kilo weeg. Ondanks de overbezetting is het "Revier" een rustige plek. We ontvangen het normale rantsoen maar moeten ons niet meer fysisch inspannen. Alle twee dagen mogen we onze wonde in een emmer, met een ontsmettende oplossing, houden. Het aantal gekwetsten is zeer hoog, daar de meesten onder ons nooit in een metaalbedrijf gewerkt hebben.

In het bed boven het mijne, ligt een jonge Pool met een longontsteking. Hij was, bij de Russische bezetting van Polen, naar een werkkamp in Siberië gevoerd, een jaar nadien in het leger gemobiliseerd en door de Duitsers krijgsgevangenen genomen. Teruggevat na een ontsnapingspoging werd hij in het concentratiekamp ingeleverd. Hij vertelt mij over het leven in Siberië: de goede boslucht, het voldoende eten, de verwarmde barakken, zodat ik ervan droom op mijn harde strozak.

Op een avond word ik en een paar anderen in de nabijgelegen operatiekamer geroepen. Op een tafel ligt een man wiens hand is verbrijzeld. We moeten de armen en benen van de gewonde goed vasthouden; ikzelf de arm met de verpletterde hand. Het is de eerste maal dat ik een operatie bijwoon. De dokter glimlacht als hij mijn bleek gezicht ziet en legt mij uit dat hij zal trachten de duim en de wijsvinger te redden. De daaropvolgende dagen roept hij me regelmatig als "assistent".

Ook kan ik, op één been rondhuppelend, de verpleger helpen bij zijn dagelijkse bezigheden. Mijn voetwonde schijnt niet te willen genezen en blijft open tot, op zekere dag, ze bedekt is met groene schimmel. De dokter is niet tevreden en vreest het koudvuur. De schimmel en het dood vlees worden met een lepeltje weggekrabt en, als pijnstillend middel, mag ik op een stuk hout bijten.

Ik moet nu dringend te bed blijven en houd me bezig met het eenvoudige schrijfwerk van de "Revier"-administratie. Pol komt mij meermaals bezoeken. We spreken dan van onze ouders in België waarvan we geen nieuws kunnen ontvangen; we mogen ook niet naar hen schrijven. Van tijd tot tijd komt de SS-dokter langs en onderzoekt de zieken; hij beslist dan over de gevallen die zullen weggevoerd worden naar een onbekende bestemming.

Een dag in oktober zien we dat de galg wordt opgericht. Eén van ons, een Fransman, zegt daarop: "Die arme sukkelaar die nu nog wordt opgehangen, terwijl de geallieerden ons binnen enkele weken zullen bevrijden." Even later wordt de deur geopend en een SS-er noemt zijn naam en nummer af voor de terechtstelling. Doodsbleek gaat hij mee, niemand kan een woord uiten.

Hoop op bevrijding

In oktober en november komen er meerdere Belgen met de transporten van Neuengamme. Ze brengen ons het nieuws van de bevrijding van ons land en het is een plezier met hen te praten.

Ondertussen zijn de voedselrantsoenen verminderd en de werkomstandigheden nog moeilijker geworden. De winter begint en een emmer kolen per dag en per barak moet volstaan om een beetje warmte te scheppen.

De Lagerälteste bezoekt dikwijls onze dokter en eenmaal stuurt deze hem naar mij. Hij vraagt me of ik een mooie vrouw kan tekenen en brengt me potlood en papier. Ik schets hem een ganse harem en hij is dan ook zeer tevreden. Hij belooft me een goed werkje na mijn genezing.

Op een korte tijd is mijn wonde dan ook dicht en ik word uit het "Revier" ontslagen, alleen voor lagerdienst daar mijn voet nog mank loopt.

Mijn nieuwe job is "Dolmetscher" (tolk) en helper van de Lagerschreiber, een Frans prefect met een invalide arm. We houden het klasement bij van de identiteitskaarten der gevangenen,

maken het dagelijks rapport aan de SS, zorgen voor het begraven der overledenen en allerlei bijkomende karweien.

Het verwondert mij te horen dat de Lagerälteste in het kamp aan de Kapo's verbiedt de gevangenen te slagen.

Ook ontdek ik dat de aangegeven doodsoorzaak op de kaarten meestal "Herzswache" of "An der Flucht erschossen" is, nooit uitputting of doodslag.

Eén keer ontvangen we een pakket van het Belgische Rode Kruis met koekjes, suiker, zelfs chocolade en vijf pakjes Belga sigaretten. Alleen al het lezen van de tekst op de verpakking is reeds een grote steun voor onze moraal. We moeten natuurlijk goed opletten voor een gebeurlijke diefstal. Een oplossing is het in bewaring te geven bij de Block-overste ten koste van enkele sigaretten. De sigaretten laten ons toe om een deel van het rantsoen van de rokers te bekomen of een lichtere arbeid in de fabriek.

Op zekere dag zie ik een jonge Rus op een tafel staan bij de ingangspoort. Hij houdt een groot bord boven het hoofd waarop geschreven staat: "HURA! ICH BIN WIEDER DA!" Na een mislukte ontsnapping werd hij door de bewakers terug gevonden.

Nadien heeft hij nog een tijdje rondgelopen met een schietschijf op de rug genaaid; daarna nooit meer teruggezien.

Er is ook een barak voor de "Muselmänner", dat zijn mensen die te zwak zijn om nog naar de fabriek te gaan. Volgens de krachten die hun nog overblijven worden ze aan onderhoudswerken in het Lager gezet, alsook groenten kuisen in de keuken.

Ik zie een werkgroep gecontroleerd worden door de SS bij het terugkeren van de keuken in het kamp. Men vindt een aardappelmesje op de grond en de SS vraagt wie het weggeworpen heeft. Niemand antwoordt, dus gymnastiekoefeningen voor de ganse groep: "Laufen, ein, zwei! Liegen, aufstehen! Laufen, ein, zwei!" tot een der Musulmänner" zich aangeeft. Hij wordt ter plaatse gestraft met "20 zum Arsch". Men legt hem met de buik op een stoeltje, de broek wordt uitgetrokken en de handen en voeten worden vastgehouden door twee gevangenen. Een kapo moet de slagen toedienen met een stuk rubberdarm terwijl de SS ze langzaam natelt. Bij elke slag trekt de ongelukige zich tezamen tot hij op het einde niet meer reageert. Hij wordt dan naar het "Revier" gedragen.

Sommige gevangenen, met vrienden of familie werkzaam in Duitsland, ontvangen af en toe een voedselpakje. Ik moet dan bestemmelingen tezamen zoeken en vervolgens meenemen naar het postbureel in het SS-kamp. Eénmaal was de bestemming overleden en het was zonde om het pakje te laten terugsturen. Mijn vriend Pol heeft dan, met groot risico, zijn plaats ingenomen. Het pakje was hoogst welkom, het bevatte voeselresten en broodkrumels.

Het gebeurt soms dat er 's morgens een geëlectrocuteerde gevangene in de omheiningsdraden hangt. De stroom wordt dan tijdelijk afgesloten en wij moeten de sukkelaar afhaken en begraven. Hij kon het leven in het kamp niet meer verdragen. Regelmatig komt een boer met zijn paardekar langs om de kisten op te laden. Twee SS-bewakers en enkele gevangenen rijden mee, al op de kisten zittend. Een half uur ver, in een veld, worden de doden begraven. De lege kisten komen terug naar het kamp voor hergebruik.

Als Kerstmaaltijd krijgen we enkele gekookte aardappelen, een luxe.

Na nieuwjaar 1945: daar zijn de geallieerden. Op 15 januari 1945, rond 14 uur wordt de staalfabriek gebombardeerd. Gelukkig zijn de werkploegen in het kamp, om een verandering van uurrooster aan te passen.

Het zicht van honderde bommenwerpers is indrukwekkend. Nu en dan stijgt er een eigenaardig vliegtuig vertikaal omhoog en schiet één der aanvallers neer.

Een enorme rookwolk toont ons dat de fabriek getroffen is. Een bom valt in het kamp maar richt, buiten het gebroken glas, weinig schade aan. Goed maar, want er zijn geen schuilkelders voor de gevangenen.

De volgende dagen worden alle ploegen uit gestuurd om de puinen te ruimen.

De felle koude, de ijzige wind en dunne kleding, na de vroegere arbeid in de ovenhallen, doen het dodencijfer erg stijgen.

Alle mogelijke werkkrachten worden ingezet; alle Lagerdiensten, de "Musulmänner" die nog een beetje kunnen gaan, de Schreibern. Het is "Totaler Arbeitseinsatz". We trachten ons vooral niet te laten opmerken en geven de indruk dat we stevig arbeiden maar sparen zoveel mogelijk onze krachten. Soms kunnen we achter een muurtje, uit de wind, een vuurtje maken en onze handen verwarmen.

Als we lege cementzakken vinden worden deze snel in truien veranderd door er drie gaten in

te maken. Dit is natuurlijk streng verboden. Eén der SS, die wij "Fernandel" noemen om zijn gelijkenis met de Franse filmspeler, is specialist in het ontdekken van onze "truien", wat dan onmiddellijk leidt tot een achtervolging met stokslagen, waarbij de cementzak vanonder onze jas wordt getrokken.

's Avonds komt de Lagerätteste in de Schreibstube (ons bureeltje) en vertelt ons het laatste nieuws over de vooruitgang der Amerikaanse troepen die in de richting van Braunschweig schijnen door te stoten. Later verneem ik dat hij, in 't geniep, een eenvoudige radio-ontvanger bezit die samengeknutseld werd door een Belgische gevangene. Hij kan daarbij de dichtsbijgelegen zendpost beluisteren.

In de nacht van 7 op 8 april wordt het lager "Watenstedt" geëvacueerd, tezamen met andere kampen uit de omgeving, met een trein bestaande uit 60 goederenwagens.

Werken in de staalfabriek van Watenstedt

Zoektocht van Suzy Hellemans naar de sporen over de dood van haar grootvader, François Hellemans.

Zo begon het: dit mailtje kregen we van Ann Verrek, toerisme-ambtenaar te Tielt-Winge:

<Goedemorgen,

Willen jullie de onderstaande mail even lezen en wellicht kunnen jullie de schrijfster wel op weg helpen in haar zoektocht?

Bedankt en groetjes!

Ann>

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: Hellemans, Suzy

Verzonden: dinsdag 20 november 2007 10:08

Aan: ann verrek

Onderwerp: Neuengamme

Goede morgen,

In bijlage schets ik u het verhaal van mijn grootvader, Misschien kan u mij helpen met te zeggen op welke plaatsen die hierin voorkomen we gedenksteden kunnen vinden ?

Via iemand die een studie heeft gedaan over Ladelund, ben ik aan het adres van jullie organisatie gekomen. Ik wil een bezoek brengen op die plaatsen waar mijn grootvader is geweest, maar weet niet waar beginnen zoeken.

Ik ben er al achtergekomen dat er in Neuengamme toch nog een gedenkplaats en archief zou zijn?

Maar kan je nog iets gaan bezichtigen op de bijkampen?

Alvast bedankt voor de tips.

Ziehier het verhaal:

Mijn grootvader is als vermist opgegeven na de tweede wereldoorlog, daar mijn vader nog wel wil gaan kijken waar zijn vader ooit verbleven heeft, en of er nog iets staat als bv een gedenksteen wend ik mij tot u. Ik heb begrepen dat u Neuengamme al bezocht heeft en hierover een studie hebt gemaakt?

Ik schets hieronder even het verhaal van mijn grootvader, mag ik u vragen, wanneer u iets herkent dat u bezocht heeft om ons de coördinaten, door te geven ?

Laatste dag van Augustus vertrekt mijn grootvader Hellemans Francois, lid van Witte Brigade Fidelio Antwerpen, naar Neuengamme, daar komen ze aan op 6 of 8 September (niet goed leesbaar meer op brief). Na 3 dagen vertrekken ze naar Blumenthal (arbeidscommando), heeft daar in de fabriek gewerkt. Is ziek geworden en heeft dan 6 weken in 't revier gelegen. Na 6 weken terug gaan werken naar Schützenhof met de boot heen en terug. Is terug ziek geworden en heeft dan bijna heel de winter in het revier gelegen. In maart is er sprake van dat ze het kamp verlaten en een zware etappe afleggen naar het groot kamp (?) en dan is er sprake over ik citeer 'al de steenwegen der Hannoversche Gouw'. Dan zijn ze vertrokken met de trein van Neuengamme naar Lübeck, waar aangekomen er slechts een natte groene plek te bespeuren viel, en van Hellemans Francois, geen spoor meer was. Verder is er terloops melding in die brief over een kamp aan de Weber (rivier), maar welk dit dan is weten wij echter niet. Mijn grootmoeder heeft later wel een briefje gekregen vanuit Neuengamme met de trouwring van mijn grootvader en een briefje dat de Deutsche Staat haar 20 frank schuldig is. Verder bleef elk spoor dood. Mijn vader, die ook Hellemans Francois heet, en ondertussen 70 jaar geworden is, wil ik helpen bij het zoeken naar nog enig spoor, als we al weten waar er eventueel gedenksteden staan, dan zijn we al iets geholpen, alle info is welkom.

Met vriendelijke groeten,

Suzy Hellemans

Universitair Ziekenhuis Antwerpen

Aankoopdienst

Dezelfde dag kreeg Suzy van de "Stichting Meensel-Kiezegem'44" volgend antwoord:

Dag Suzy,

Dit is een foto van ons laatste bezoek aan Schützenhof met rechts de plaat van het kamp en links de herinnering aan de slachtoffers van Meensel-Kiezegem. Achter deze muur was het eerder kleine kamp. In het dodenboek van Neuengamme, waar de gegevens van 23.000 gevangenen instaan, vond ik het volgende:

*François Hellemans
geboren am 31 januar 1916 in Belgien
gestorben in März 1945 im Aussenlager
Bremen-Blumenthal (Deschimag)
Häftlingsnummer 45242*

Antwoord van Suzy Hellemans:

*Goede middag,
Hartelijk dank voor het snelle antwoord.
Het gaat inderdaad over Hellemans Francois
31/1/1916 maar overleden in maart maar op
transport naar Lubeck. Heeft u ook enige infor-
matie over gedenkstenen die staan in de kam-
pen Blumenthal of Schutzenhof?
Of staat er alleen iets in Neuengamme?
Groetjes*

Hierop mailden we al onze informatie door en kregen volgend mailtje terug:

Beste Oktaaf,

*Nogmaals bedankt voor de informatie,
Ik ontvang deze dagen meer informatie, dan we
ooit gekregen hebben.*

*Bedankt,
Met vriendelijke groeten,
Suzy Hellemans*

Enkele weken later leidde Voorzitter Guido Hendrickx de familie Hellemans rond in ons museum en in Meensel-Kiezegem. Ziehier zijn relaas:

*Wij zijn altijd blij als we mensen kunnen
helpen. Door al wat we doorheen al die jaren
hebben meegemaakt tijdens onze verschillende
herdenkingsreizen, ga je intenser leven en veel
meer waarde hechten aan kleinere dingen. Zek-*

*er als iemand die achtergebleven familieleden
plots op het spoor is gekomen.*

*Dat is ook het verhaal van de familie Hellemans
die terzake onze hulp heeft ingeroepen.*

*Op een oorlogsmonument in het Antwerpse
vond de familie Hellemans geen gegevens qua
overlijden over een zekere François Hellemans.
Dat bleek wel de naamgenoot te zijn van groot-
vader... François Hellemans, gewezen stads-
medewerker, actief verzetstrijder, verklikt en
aangehouden wegens opstellen van valse doku-
menten. Een pionier, een belangrijke schakel in
het Antwerps verzet. Zijn langdurige opsluiting
in Antwerpen, de beestachtige ondervragin-
gen ten spijt maken dat hij ook met de laatste
trein zal afgevoerd worden. Zijn kampnummer
bewijst dat hij tussen de mensen van Meensel-
Kiezegem heeft gestaan en gezeten bij aankomst
in Neuengamme. Intensieve familiegesprekken
verhalen meer kleine dingen. Kortom, zijn we
dankbaar voor wat men kan doen om mensen
een stukje op weg te helpen. Zeker als er nog
een sluier hangt over het verre verleden.*

*Een jongere uit de familie had in een Antwerpse
voorstad de naam ontdekt van François Helle-
mans op een van de plaatselijke monumenten:
naar alle waarschijnlijkheid naar aanleiding
van één der laatste Elfnovembervieringen. Deze
tot dan toe onbekende verzetsstrijder bleek in
een Duits werkkamp te zijn omgekomen. Het
opzoekingswerk in oude archiefdoosjes van
hun overleden grootmoeder krijgt plots emo-
tionele waarden. Van waaruit dat ze de Sticht-
ing en het museum gevonden hebben blijft ons
een raadsel. Feit is dat ze eind november 2007
een zondagnamiddag naar boeiende verhalen
zijn komen luisteren. De uitzonderlijke foto's
over Bremen, Schützenhof, Gropelingen en
Farge, plus het verhaal over de bunker Valen-
tin... Uiteraard verbazingwekkend wat hen kon
terhand gesteld worden. Begrijpelijk dat ze zo
spoedig mogelijk, zich persoonlijk wilden gaan
vergewissen van locaties die grootvader had
aangedaan. Misschien zien we de familie wel
terug op de aanstaande reis. Er was alleszins
enthousiaste belangstelling voor deze unieke
trip naar het voor hen zo grote onbekende.
Want tot november 2007 wisten ze in 't geheel
niets over het vermoedelijke levenseinde van
grootvader... Zo zie je maar.*

Guido Hendrickx

Ons Contacteren...

Hagelands Vredesmuseum
Huize Hageland, Oude Pasto-
riestraat 22, 3390 Tielt-Winge
Geleide rondleidingen, elke
derde zondagnamiddag van
de maand, reservaties: Tel.
016/53 66 94, e-mail:
ann.verrek@tielt-winge.be

Onze Medewerkers...

Dagelijks Bestuur:

Guido Hendrickx, Voorzitter

Binkomststraat 56, 3391 Meensel-Kiezegeg, Tel 016/487878

René Cauwbergs, Reisleider

Glabbeksesteenweg 93, 3390 Tielt-Winge, Tel 016/632460

Oktaaf Duerinckx, Redactie & Gids

Karekietenlaan, 30 3010 Kessel-Lo, Tel 016/355232

Verantwoordelijken:

Marc Cauwbergs, Foto's en Tentoonstellingen

Binkomstraat 42, 3391 Meensel-Kiezegeg, Tel 016/635854

Tom Devos, Webmaster & Vormgever

Wingerstraat 12, 3390 Sint-Joris-Winge, GSM 0499/537896

Ingrid Hendrickx, Secretariaat

Kapellekensweg, 32 3391 Meensel-Kiezegeg, Tel 016/640309

Rudi Peeters, Wapens en Tentoonstellingen

Kerkstraat 85, 3391 Meensel-Kiezegeg, GSM 0486/104960

Valère Van Gramberen, Pedagogische Activiteiten

Bleukenweg 27, 3390 Tielt-Winge, Tel 016/631920

Medewerkers:

Patrick Aerts,

Preterstraat, 24, 3118 Werchter Tel 0477/192775

Eric Callaerts,

Pastoor Dergentlaan, 106, 3200 Aarschot Tel 016/746313

Maarten Callaerts,

Pastoor Dergentlaan, 106 3200 Aarschot Tel 016/746313

Freddy Duerinckx,

Gellenberg 107, 3210 Lubbeek Tel 016/621238

Evrard Van Goidsenhoven,

Hamelendreef 27, 3300 Tienen GSM 0476/324401

Alfons Vuchelen,

Henri Dotremontstraat 6, 3320 Hoegaarden, Tel 016/634955

Betty Vuchelen,

Stoopkensstraat, 110 3320 Hoegaarden Tel 016/767936

ABONNEER NU!

Inschrijven om de nieuws-
brief via de post te ontvan-
gen kan steeds door een
kleine jaarlijkse bijdrage
in de druk- & portkosten.
Gelieve hiervoor een mini-
mumbetrag van 5 Euro over
te schrijven op ons rekening-
nummer (146-8037688-15)
met vermelding "Nieuws-
brief 2008 - Naam - Adres".

De Nieuwsbrief is wel gratis
beschikbaar via
e-mail. Inschrijven kan op
[nieuwsbrief@meensel-
kiezegeg44.be](mailto:nieuwsbrief@meensel-
kiezegeg44.be).

Een extra vrijwillige
bijdrage wordt doch altijd
geapprecieerd.

Ons helpen kan via
rekeningnummer
149-0567841-75

COLOFON

Redactie: Oktaaf Duerinckx

Vormgeving: Tom Devos

Foto's: Marc Cauwbergs

Driemaandelijkse Nieuws-
brief over de Stichting
Meensel-Kiezegeg '44.

Meer informatie kan u steeds
vinden op onze website:
meensel-kiezegeg44.be

